

Til Kommunal og forvaltningskomiteen
Fra CP-foreningen
Merknad til Statsbudsjettet 2020

Oslo, 14. oktober 2019

Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 75 Etablering og tilpasning av bolig

I 2019 har CP-foreningen hatt «overgang til voksenlivet» og bolig som en av våre viktigste interessepolitiske saker og vi har blant annet gjennomført en spørreundersøkelse blant unge med CP mellom 20-30 år. Rundt 32 % av de spurte oppgir at de eier bolig selv, og *hele* 47% forteller at boligkjøpet er muligjort med Startlån. For våre ungdommer er Startlån og andre husbankordninger, som Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig veldig viktige.

Regjeringens forslag i statsbudsjettet innebærer at tilskudd til etablering og tilpasning av bolig på 496,5 millioner ikke lenger skal være øremerket, men at det skal innlemmes i kommunenes rammetilskudd. Regjeringen ønsker økt handlefrihet og mindre byråkrati, mens vi frykter negative konsekvenser som følge av dette forslaget.

For det første frykter vi at det blir færre mottakere av tilskudd til etablering og tilpasning av bolig. Det er i dag frivillig for kommunene å tilby disse ordningene, og ved at tilskuddet ikke lenger skal øremerkes, så er vi redde for at kommunene ikke velger å prioritere dette i samme grad som i dag. Vi er redde for at stramme kommunebudsjetter vil føre til at mange kommuner nedprioriterer det boligsosiale arbeidet og at forskjellene vil øke *ytterligere* med tanke på hvordan de ulike kommunene kommer til å praktisere ordningene.

For det andre frykter vi også for Startlån-ordningen. I dag er det slik at ingen kommuner risikerer noe ved å gi Startlån, fordi de kan søke Husbanken om tapsdeling når låntakerne ikke betaler tilbake. Tapsandelen som Husbanken ikke dekker, tar kommunene fra sine egne tapsfond, men de har fram til nå søkt Husbanken om å overføre midler fra tilskuddsordningen til å kunne etablere disse tapsfondene. Fra og med 2020 må kommunene selv sette av midler til å etablere slike tapsfond, noe vi er redd for at de ikke vil gjøre. Derfor frykter vi at risikoen ved å tilby startlån blir større, noe vi ser på som veldig uheldig, da vi erfarer at mange av våre medlemmer er avhengige av denne ordningen for å kunne etablere seg.

Vi er også skeptisk til at Husbanken ikke lenger skal ha det operative ansvaret for husbankordningene og at ikke kommunene lenger skal ha noe form for rapporteringskrav på ordningene.

Vi har forstått det slik at det er Stortingsmelding 14 (2014-2015), som omhandler kommunereformen og de nye oppgavene til kommunene som ligger til grunn for forslaget om å innlemme tilskudd til etablering og tilpasning av bolig til kommunenes rammetilskudd. I denne meldingen slås det fast at slik oppgaveoverføring forutsetter en tydelig forankring i loven når det gjelder kommunenes boligsosiale ansvar. Vi er usikre på om de nye endringene i bostøtteloven, jamfør (Prop. 91 L (2016–2017) og Innst. 376 L (2016–2017) er tilstrekkelige på å forankre kommunenes ansvar og plikt til å hjelpe.

Høye kommunale husleier/ gjengs leie

I tillegg til at det skal bli enklere å eie, er CP-foreningen også opptatt av å styrke mulighetene for personer med CP og lignende funksjonsnedsettelse på leiemarkedet. Vi opplever at det (særlig i enkelte kommuner) er ventetid på bolig og at det derfor trengs det flere utleieboliger som er tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. Mange foreldre forteller oss at barna fortsatt bor hjemme fordi det ikke finnes et reelt bo-alternativ i den kommunen de bor i. Vi mener også at de kommunale husleiene bør reduseres betydelig. Mange beboere, også i omsorgsboliger/samløstrettede boliger (som er statlig subsidierte), betaler skyhøye husleier til kommunene, noe som ikke er forenlig med å leve på uføretrygd eller å ha lav inntekt. Ordninger som gjengs leie (som ligger rett i underkant av markedsleie) må avskaffes. Vi er skuffet over at stortingsforslaget (juni 2019) om nødvendige endringer i husleieloven for å sikre at sosiale boliger har leiepriser vanskeligstilte kan betale ble nedstemt.

Post 70 Bostøtte

Vi støtter regjeringens satsning på styrke fattige barnefamilier, men bostøtteordningen bør omfatte flere lavinntektsgrupper enn den gjør i dag. Alt for få personer med lav inntekt er i dag omfattet av den nasjonale bostøtteordningen og vi krever at ordningen gjennomgås og forbedres. Vi vil at alle uføre på minsteytelse skal kunne vurderes for bostøtte, inkludert de som har ordningen ung ufør. I tillegg må boutgiftstaket heves i tråd med økningen i leieprisene. CP-foreningen er en del av en større sammenslutning, Bostøttealliansen, som arbeider for konkrete forbedringer i bostøtteordningen og vi ber dere i komiteen være oppmerksomme på alliansens forslag.

Kap. 575 Ressurskrevende tjenester

Vi er bekymret for at innslagspunktet for ressurskrevende tjenester foreslås økt for femte året på rad og at det i 2020 utgjør en økning på 50.000 kroner. I følge NFU utgjør dette at kommunene må ut med drøyt 400 millioner kroner mer for dem med stort tjenestebehov i 2020, sammenlignet med 2019. I likhet med NFU og andre organisasjoner frykter vi at dette vil gå utover tjenestetilbudet og omsorgstjenestene til de aller svakeste.